

BARS-HONT

KÖZMŰVELŐDÉSI-, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egyszerre 10.—
Hónapra 5.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem örzünk meg.

Egységet akarunk!

Az elmúlt hetekben futótüzként terjedt el a hír, hogy a nemzeti alapon álló politikai pártok tárgyalásokat folytatnak a magyar egység megteremtésére. Beavatott körökben már arról beszéltek, hogy a megegyezés napok, sőt órák kérdése csupán. Minden becsületese magyar ember szívét megdobogtatta ez az örömhír, bizakodással és reménnyel töltött el az a tudat, hogy azok, akiket a magyar nép az ország ügyeinek intézésével megbírt, méltók arra a bizalomra, amely őket az országgyűlésbe küldötte. Büszke örömmel reménykedtünk, hogy az arra hivatottak okultak a magyar történelem szomorú tapasztalatain és lám, amikor most újra a megpróbáltatás nehéz ideje szakadt ránk, hivatásuk magaslatán félretesznek minden apró személyi és pártszempontot, hogy példát adva mindenkinek, egységesen sorakozzanak fel azok mögé a talpig férfiak mögé, akikben volt bátorság és önzetlen kötelességteljesítés tudat vállalkozni a nemzet vezetésére akkor, amikor egy balkezes politika falnak vitt mindnyájunkat. Bizakodó hittel vártuk azt a megnyilatkozást, amely Mohács és Trianon szomorú példáira okulva ország-világ előtt bebizonyította volna, hogy a nemzet mai képviselői méltók a nemzet bizalmára.

Az előzmények után és a helyzet ismeretében mély megdöbbenést váltott ki az a hír, amely szerint közéletünknek az a köztisztelőben álló személyisége, aki a tárgyalásokat vezette, visszaadta megbízatását. A nemzet létérdekeit, az ország jövőjének sorsdöntő kérdéseit újra háttérbe szorította hát a kicsinyes személyi és pártszempont!

* * *

Bars vármegye úgy szerepel a magyar történelemben, mint a gerinces helytállás és lelkiismeretes szókimondás egyik bástyája. A vármegye kövéte az akkori közvélemény ellenére bátran sikraszállt az 1840-es évek pöszonyi diétáján a nemzet létéért szükséges reformokat és a vármegye közvéleménye megalkuvás nélkül ellenszögült Tisza Kálmán erőszakoskodásainak is. Ugy érezzük, hogy ezekben a sorsdöntő időkben, amikor — minden frázistól mentesen — valóban a nemzeti lét vagy nemlét kérdése forog kockán, amikor össze kellene bujni

minden magyarnak, hogy kéz a kézben erősítsük egymást, amikor nem élhet bennünk más kérdés, mint a nemzet megmentésének az ügye, úgy érezzük, hogy most újra meg kell mondanunk innen a bars-honti tájakról mindenkinek, akit illet, mennyire elkedvetlenül bennünket és mennyire elítéljük azt a kisgyermekben illő játszadozást, amely még a sorsdöntő időkben sem tudja megfékezni a nemzet rovására történő lokális vagy még ennél is jelentéktelenebb személyi erőltetéseket.

Nem értünk rá vitatkozni arról, hogy mit és hogyan kellett volna tenni

Falunap Hontfüzesgyarmaton

A hontfüzesgyarmati millenáris emlékkertben 3000 főnyi közönség előtt zajlott le a falunap nagy sikerrel. A Himnus hangjai után Kristóff János főjegyző tartott bevezető beszédet. A kisvári SZMKE vonós-fúvós zenekar Molnár István karnagy vezényletével két ízben adott elő népdalokat kitünően. A hontfüzesgyarmati ifjúság arató jelenete mély hatást váltott ki, komoly zenei kultúráról tett tanúságot Hontkiskér község. Az ottani SZMKE egyes dalárda népdalokat adott elő Iván Dénes vezényletével. Mindenütt megállnak helyüket. A vámosladányiak tüzes, magyar tánci fokozták a falunap magyar hangulatát. Ezután a hontfüzesgyarmati leányok vonultak fel ősi népviseletükben. A gyönyörű ruhák, boglárók és a szép szemek csillogása tapsra ragadott mindenkit, amit még fokozott ősi táncuk mély magyar motívumai. A garamszentgyörgyiek lakodalmas jelenetében különösen a menyasszonyiánc tetszett. Itt is csodálták a régi ruhák szépségeit. Nemesorosziak Dolgozó macska című népjelenete derűs levegőt varázsolt a nézőtérre. A hontvársányiak Bíró Margit népballetát adták elő életlenül. A falunap meglepetése a hontfüzesgyarmatiak eredeti népszokásának a Szentgyörgylövésnek bemutatása. Megérdemelt ösztöne sikert arattak.

Ezután Horváth Zsigmond a SZMKE diszelnöke tartott záróbeszédet. — A mai nap ünnep mindenki számára, mert a lélek szava szólt meg a testvilágban. Ez a megszólalás, mintegy szimboliként az ezeréves Magyarország emlékkertjében történt. Ha itt körülnézünk, látjuk, hogy a vezérfák közül sok elpusztult, de a gyökérből újra hajtanak. A mi nemzetünk megújulásának is alulról, a gyökérből a népből kell kiindulnia. Ezt vette észre alispánunk is és ezért mondott a szónok meleg szavakkal köszönetet alispánunknak. Dr. Hetényi Rezső alispán köszöntő szavai után kifejtette, hogy három év előtti bemutatkozó beszédében bejelentette, hogy gazdasági és kulturális téren egyaránt fel akarja

a multban — erről majd a történelem ítélőszéke mond bírálatot — arról van szó, hogy most kell cselekedni! Szálljanak hát magukba azok, akiket közvetlenül vagy közvetve felelősség terhel a mult bajkeveréséért és igyekeznek az utolsó órában helyrehozni mulasztásaikat azzal, hogy minden erejükkel az újjáépítés szolgálatába állítják. Annak az újjáépítésnek a szolgálatába, amelynek elengedhetetlen előfeltétele, hogy megszünjön minden pártoskodás és egységben álljunk egymás mellett. Tudjuk, hogy miről van szó. A magunk pontján teljesíteni akarjuk kötelességünket, amellyel a nemzetnek tartozunk és ezért nemcsak reméljük, hanem akarjuk, hogy a munkához szükséges politikai egység is minél előbb megszülessen. T. I.

emlenni vármegyéje népét. — Azóta mindent elkövettem, hogy ígéretemet valóra váltsam. Most egyre közelebb jutok a beváltásához, mert a közelmultban történt események mutatják, hogy nálunk is rend, új világ megvalósulása jön létre. Vézvataros időkben vajudik az új Európa, hogy igazságosabb élet, igazságosabb magyar élet is születessen.

Nem elég csak a harctereken küzdenünk, de helyt kell állnunk itthon is, hogy tisztultabb, erkölcsösebb magyar élet jöjjön létre. Vissza kell térnünk öseink hagyományaihoz, viseletéhez. Akadnak egyesek, akik megkérdézik, miért rendeztetek a háború alatt falunapokat? Feleletem egyszerű. Az élet megy tovább és a küzdelmes életben lelkileg, erkölcsileg is meg kell állnunk helyünket. Ez ennek legbiztosabb alapja a falunapok összefogó szelleme, a hagyományok tisztelete. Különösen fontos most, midőn erkölcsi Trianon fenyegeti hazánkat. Ilyen erkölcsi Trianon hazánkban IV. Béla alatt, midőn az izmaelita Simon volt pénzügyminiszterünk és jött Mohi. Ilyen volt II. Lajos alatt, midőn a zsidó Fortunatus Imre fosztogatta népünket. Ez Mohácshoz vezetett. 1914-ben pedig a zsidó szabadkőművészek erkölcsi bomlasztása hozta meg szétdarabolásunkat.

Ma néhány kiváltságos főleg zsidó birtokában volt a nemzeti jövedelem harminc százaléka, akik a dolgozó népek verejtékéből növelték mamut-vagyonukat. Ezért kellett megszületnie nálunk is az új szociális rendnek, de hogy ez teljes erővel létrejöhessen, ehhez a régi erkölcsök kelljenek. Meg kell szünnie a gyermekgyilkosságoknak, hisz ez több magyar életet vitt el vármegyénkben, mint a világháború. Ha ez nem történik meg, hiába minden. De én hiszek, hiszek a jövőben, hiszek népünk újjászületésében és így eljön az új magyar világ, a nemzetibb, a szociálisabb Magyarország.

A falunappal kapcsolatosan jól sikerült könyvnap is volt. A kitünő rendezés Kristóff János főjegyző, Gergely László SZMKE titkár, Horváth Zsigmond és Pogonyi Tibor lelkészek érdemei. a. r.

Segítséget a légitámadás áldozatainak!

ASSZIMILÁLT ZSIDÓ

Sokan hirdették, hogy kár kikereszteni köztünk a szegény zsidókat, hisz asszimilálódtak és magyarok lettek. Most bemutattunk egy ilyen asszimilált zsidót. A neve Egri Viktor, foglalkozása író. A csehszlovák megszállás alatt mint magyarrá vált zsidót emlegették, hisz régi nevét Eislerriől a megszállás alatt a csehszlovák hatóságoktól kérte Egrire változtatni. Egri mindent megkapott a megszállás alatt a magyarságtól. Éveken keresztül a Prágai Magyar Hírlap és a Magyar Írás jól fizetett munkatársa volt. Könyveit a magyarság vállalta: a berlini Ludwig Vöggeweiler Verlag magyar osztálya, majd pedig a Kasinczy könyvkiadó adta ki.

Nézzük meg, hogy ir Egri a Demeter megterése című regényében, amit a felvidéki magyarság adott ki.

A keresztény Demeter beleszeretett a zsidó Fabián Juditba. Judit bátyja, Béla elieszt hásszágukkal. Demeter nem értette az egészet. Hisz szerinte Fabiánéknak a nyugati szellemben nevelődött szlovenszlovák zsidók fajtájához tartoztak. — (Ej, ej), a megszállás megsemmisítette a művelten Keletet! — akiknek a zsidósága széles horizontot, sokoldalúságot, tárgy és világszeméletet jelentett. — Míért ekkor ez a vélt, ez az idegesség? ...

Igy beszél Demeter, — „Sajnálom magát Béla, — mondta. — Névetek, ha nem volna oly végtelentl elsmorító, hogy di mákhalak bajlódik, melyeknek megoldása kézenfekvő. Falat emel maga körül, a régi ghetójuk falait. Csak sajnálni tudom, hogy boldogtalan természetével elveszítette jósan belátását. Misként rájövns, hogy a Juditok, a gyermekeinek, a mi gyermekeinknek én a megoldást, a szabadságot jelentem.”

Béla, a zsidó erre idegesen felnevetett, majd pedig hidegen mondotta: — Nem kívánom a sajnálatát. Gyűlölsz az asszimilációt, ez nekem, ez húgomnak nincs szüksége arra a megváltásra, amit kínál.”

Minak is lenne nekik asszimiláció, hisz nekik a zsidóknak, Béla szerint kivételes missziójuk van, az egész emberiség fejlődését előmozdítani.

Közben Judit asszimiláció nélkül megjelenik Demeter lakásán, de feleségül nem asszimilálódik hozzá. Édesanyja a „fess zsidóasszony” is asszimiláció nélkül szerelmesen tréfál Demeter hajában.

Most jön a csattanó! Azért Egri szerint is van asszimiláció. Nyilván, őszintén bevalja, hogy van, de ez csak látszólagos. Látszólag magyarok, csehszlovákok, amerikaiak, vagy hontentűk ők, aszerint, hogy hol mozdítják elő az emberiség (a hishuncut itt nem írta ki tulajdonképp a zsidóság (ejlődését.)

Beszélgjen itt Egri Viktor főhőse Béla. Ezt olvassuk a 86. oldalon, ahol megint Demetert így oktatja: „Nézz, sok mindent kell elmondanom, hogy megértsen. Nagyon az elején kell kezdennem, az iskolákon. Az anyám magyar volt, mint a magáé Demeter. Most itt élnék leszek, mint a régi teströl, elvágyva a régi kurturából. (A regény a csehszlovák megszállás éveiben játszódik le.) Milyen kulturában neveltem én majd a fiamat? A fiamat, aki nem nyul az ekzsztarváhos, mint ama tornász ember fia, akinek nincs más problémája, csak a föld... Nem, ez a kérdés túl komplikált, ha mi viszonyainkat nézzük. A fiamnak, ha itt kell élnie, szlovák lesz az iskolája, de zsidó marad. És ez a lényeges, ez az egyetlen megnyugtató ebben a szörnyű zűben és kapkodásban.”

Másleg Béla még leszűri, hogy részére, a zsidóság részére nem hit, hanem faj. Ehhez nem kell kommentár. Ahhoz sem, hogy mennyire hit a felvidéki magyarság a zsidókban, hogy ilyen könyveit kiadta és vásárolta 1927-ben. A hálájuk tudjuk, milyen volt!

FEJA TIBOR.

Színház Léván

A prózai társulat Kerecsendi Kiss Márton darabjával mutatkozott be kitűnően. Az est meglepetése: a tavaly még statiszta Botos Jutka Piroskája volt. Tökéletes játéka megérdemelt sikert aratott. Dolgos Ida a tavalyihoz hasonlóan mély drámai érzéssel játszotta Lidi szerepét. Nádasi József Szabó Imrénje kitűnő volt. Elsőrangú zsinészt ismertünk meg Csizsér András személyében. Lakky József is sokat fejlődött tavaly óta. Vajda István kabínet alakítást nyújtott. De a többiek is Kurina Emma, Kárpáti, Szalontai, Tarnócy és Csák is hozzájárultak a megérdemelt sikerhez. Csadó Pál Zsuzsója is megérdemelt sikert aratott. A rossz francia vígjátéknak indult darab komoly vége könnyeket csalt a nézők szemébe. A jól pergő előadás kitűnő szereplői közül ki kell emelnünk Jancsó Jolánt, aki az eddigi évad legjobb teljesítményét nyújtotta a vénkisasszony szerepében. Pálos György nyugodt, Págerszerü játéka nagyszerűen érvényesült Szerdalahelyi Borbála kedves játéka mellett. A két méltóság Kardoss József és Kurina Emma is tündököltek. Rákos Kató Muczokója kitűnő alakítás volt. Kedden a kedveszenéjű Jánosbogárka aratott sikert. Szerdán, csütörtökön Elvesszem a feleségem ment a Cigány szerelem helyett az utolsó pillanatban másorra tüzött zenés vígjáték a magyar színpadi termékek leggyengébbje közé tartozik. Sem ének, sem tánc, sem szellem nem volt a darabban őszintén sajnáljuk a szereplőket.

LEVENTE HIREK.

— Kötelező a Leventesapka és jelvény. A Levente Országos Parancsnoka legutóbbi parancsában elrendelte, hogy a leventei jelszó, a leventeméltőzhégy való törvényes tartozását nemcsak értelmileg, hanem külsőleg is juttassa kifejezésre és ezt domborítsa ki büszke érzéssel. Lelkületében legyen meggyőződve arról, hogy a leventéjű jelenti a magyar jövőt és az öntudata, magabizása, erős akaratát a jövőért való munka alapja.

Külsőleg pedig — mint ahogy az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének Országos Vezetője emlékeztet rádió-szótában rámutatott — a leventéjű mindig, mindenütt leventesapkában jelenjen meg s bakarkán viselje a leventejelvényt. Járjanak elől jó példával, különösen az ifjúsvezetők, s legyenek példamutatók mindenben, ebben is alárendeljenek.

Ugyanez a Leventék Országos Parancsnoka figyelmeztette a leventéjűságot arra is, hogy a levente egyenruha fokozott megbecsülése érdekében addig is, amíg az anyagbeszerzés nehézségei meg nem szűnnek — miután háborúban minden anyagot a konvédszámára kell biztosítani — egyenruha csak a leventeéttel kapcsolatos eseményeknél viseljen. Zsidók nem viselhetnek levente jelvényt, sapkát és egyenruhát.

— A múlt csütörtök éjszakai támadás alatt a leventék légtalmai szolgálatának hősi halottja volt. Hegedűs István XIV. kerületi levente kárfigyelői szolgálatot teljesített. Gyújtóbombák estek le közelében s mikor elindult, hogy az okozott kárt megállapítsa, nagyméretű aknabomba esett le közelében s az ifjú levente hősi halált halt. — Ebben a kerületben még sok levente hősiesség magatartásáról tettek jelentést: Szireny János levente gyújtóbombák pusztítása között hősi elszánttsággal végig megmaradt figyelőhelyén és csak amikor az az épület, amelynek egyik szárnyában figyelőhelye volt, tiltalálattal kapott, vonult le az óvóhelyre és tett jelentést. Debreceni Károly levente egy megsérült rakétárról példás bátorsággal mentett ki oxigénpalackokat és ezzel megakadályozta, hogy azok is felrobbanjanak és még nagyobb legyen a pusztulás. — A leventéjűságot a súlyos megpróbáltatások óráiban mutatja meg igazi erjét.

LHK.

KULONFÉLÉK

Bombakárosultakért!

A Bars-Hont kiadóhivatala

eddig 23,148.35 P-t gyűjtött.

E héten a következő adományokat kaptuk:

Kucsera Imre gyógyszerész 100, Brnák József 100, Schmidberger Nővérek 50, Duschek Ernő főintéző Génye 100 özv. Csekey Jánosné Felsőzsecse 10, Sebo Antal 50, a levai gimnázium érettségizett növényekéi 84, Várm. Közjóléti Szövetkezet alkalmazottai 300, Tóth Géza vaskereskedő 100, Szilárd Jenő 20, Hlóska Samu 50, Bognár János 10, Kőlygassy Etus 15, Waloczy Bella 10, Riszner Artur 20, Páfy Jánosné 100, dr. Guba János 100, Guba János 20, Első Magyar Általános Biztosítási társítikára 110, Fekete Károly 100, Sárhegyi János 15, Bodnovits János 50, Levai Takarékpénztár 1000 dr. Királybőr Istvánné Ajánkó 50, ifj. vitéz Németh János Gr. Damásd 5, Iványi Tivadar 50, Komlóssy György 50, dr. Prochnov Ferenc 300, Bázlik Mihály 100, Gaál Tibor építészmérnök 150, Praszák Ernő 5, Mercader Jenő 100, özv. Kissik Imrené 100, Kostyke József 50, özv. Kisely Gézáné 20, özv. Ginzery Hugoné 5 pengő.

Ehért gyűjtésünk: 3499.— pengő.

— FELHÍVÁS LAPUNK VÁSÁRLÓIHOZ. Állítólag egyes lephihordók csak akkor tejjandók lapunkból példányokat eladni, ha a vásárló másik újságot is vesz mellé. Felhívjuk vásárlóinkat, hogy ilyen eseteket azonnal jelentsenek a megtelő intézkedésre.

— ZSUFOLT HÁZ A VEREBÉLYI SZMKE ÉSTEN. A SZMKE verébelyi műkedvelői a Verébelyre telepített bombakárosult fővárosi gyermekek felruhásására május 6-án 7 órai kezdettel a Kulturális nagytérmeben nagy sikerű műsoros estet rendeztek. Az előadó természet szülőföldjén megtöltötte Verébelyi községre, élükön a járás és a község előkelőségeivel. Az előadásra jelen volt a SZMKE orsz. ügyv. elnöke is. Valkovics György vezetője utána villámjelentést következett. Szereplők: Trubiny Iona, Radácsi Gabriella, Zboril Paul, Schwartz István, Valkovics György, Hiller Géza. Minden szereplő ostantlan sikert aratott alakításával. Schwarcs István és Valkovics György játéka sok tapsot kapott. A jelenetek alatt a „Nagy-hármas” Nagy Tivadar, Béla és Károly játszott műdalokat az est főnyitójára és az est legszebb himénye Godin Imre a kolozsvári áll. operaház művészeinek száma is voltak. Készőh Pongrácz: Rikócsi Megtérés, Lovotta: Mesei bokréta és Tócsa Arián énekelt. Radácsi Gabriella, Csajka Elvira, Tóth Vera, Vajda Mária, Petrovics Lajos, Pataky István, Pichaya József és Killer Géza stíliáit hangulatos kerítőzt edik elő. A két utóbbi számot szonórával kísérték sok ügyességgel és jó technikával Kisely Klára. Majd Killer Géza Mécs László „Vád és védő beszéd” c. költeményét nagy bátorsággal adta elő. Tóth Béla négy nő-tánc énekelt a községség nagy tetszése mellett, szonórával kísérték Radácsi Soroita. Kuro Elemér 11 éves pesti kisfiu ügyes fellépése a községség tetszését megnyerte és nagy taps mellett adott elő három magyar nótát. A szünet előtt és a szünet alatt Unarecky János ügyes és szines tangó harmonika játékkal szonórákította a községséget. Egyfelvonásos szinadarát következett „Ki az ur a házában”, előadók: Csajka Elvira, Hegyacsok Ilona, Tóth Vera, Karsay Iona, Valkovics György, Petrovics Lajos, Pataky István és Bazerics Lajos. A darabot a községség állandó tetszésével kísérték és tapsaival többször meg-megszakította, így honorálta a szereplők kitűnő alakítását. „Nagy-hármas” szép szonórámai következtek. A szereplők táncolva a szinpadra gördültek újra bemutatkozni a községségnek. A tánc közben Tóth Béla és Radácsi Gabriella gyönyörű csengős hangokkal dуетet adtak elő. A községség nagy taps feleste be a fel-lejtethetetlen szép és hangulatos estet. Az egyes

— TALÁLTAK női bőrköcsyűt, kulcsot, kenyérfegyvet, pénztárcát, kulcs csomót. Igazol tulajdonosa átvátheti a levai m. kir. rendőrkapitányaság pénztárában.

— KISMÁNYÁN ERŐTELEJS mozgalom indult meg telefonközpont létesítéséért. Reméljük rövidesen teljesítik kérésüket.

az elmúlt évben, ez új tenyésztek közül pedig azok, akik legalább 10 kg I osztályú gubót termelnek, jogot nyerne arra, hogy a gubóbeviteli állomások legelősebb eső Hanyga területben, kizárólag a selyemtenyésztek részére kiutalando készletből hatóságai áron 1 pár cipőre való, valdói talpbőr vásároljanak. A m. kir. Országos Selyemtenyészeti Felügyelőség által beváltások kiadandó utalványokra pedig fel lesz tűntetve, hogy a talpbőr vásárlására jogosított selyemtenyésztek a talpbőrön kívül még milyen nehezen beszerezhető közszükségleti cikkeket vásárolhatnak. A kis selyembernyőt és tenyészteshez szükséges papírokat a tenyésztek ingyen kapják. Az elvételhez szükséges eperfalombot a köztudatban és köstermek, u'cákon álló eperfalórol a tenyésztek minden korlátok nélkül ingyen szedhetik. Mútan a tenyésztesés a napokban több helyen már megkezdődik, a tenyésztesre vállalkozók mielőbb jelentkezzenek a községi selyemtenyészési felügyelőnél, akinek nevét és lakcímét a községi előjárásnál meg tudhatják. Aki még nem tenyésztesztetett, a kikellendő részletes tájékoztatót és kioktatást kapnak.

— A ZSIDÓKÉRDÉS MEGOLDÁSA IPOLYSÁGON. A zsidókérdésre vonatkozó intézkedések itt nem mind ennek az új kormányzat idejére. Már amikor dr. Pályi Pál, az ipoly-sági járás jelenlegi főszolgabírája 1941-ben átvette hivatalát, megkezdődtek a zsidók háttérbe szorítását célzó intézkedések. A zsidóktól megvonták a rádió- és fegyverteljesítési engedélyüket. Azóta folyamatosan nagy erőfeszítések történtek, hogy a keresztény érdekek ne szenvedjenek kárt. Azonban az intézkedések sok nehézséggel ütköztek. Csak nagy nehezen sikerült egy-egy fontosabb szigorítást karesztulvívni. Így sikerült a Policzka-féle drogeriát is keresztény kézbe átmenteni, vagy pl. Ipolyzsakálláson a malomtulajdonos Sztágyi zsidóktól az iperjogositványt megvonnai. Az elmúlt két évben átlagosan 100 zsidó személy volt állandó felügyelet alatt vagy éppen internálótáborban.

A Kálly kormány lemondása után azonnal megtörténtek azok az intézkedések, amelyeket később az új kormány is elrendelt. Korlátozták a zsidók utazását, gyors és erősebb intézkedések megakadályozták zsidó ingatlanok és ingóságok eladását, megtiltották marhalevelek kiállítását, stb., úgyhogy a kormány legtöbb későbbi rendelete, azok megjelenésekor itt már tulajdonképpen végre volt hajtva. Mindez azt bizonyítja, hogy ezen a helyen erősebb kéz védte és biztosította a keresztény magyar társadalom méltányos jogaitól hosszú részét nélkülözőt és jómódságú textilanyaghoz. Most végre a legújabb kormányrendeletek értelmében a zsidókérdés végső nyugvópontra jutott. Ipoly-ság 641 zsidó lakosát, az ipoly-sági járásból 398, a szobi járásból 171, összesen tehát 1205 zsidót a részükre kijelölt részen, Ipoly-ság nyugati felében, a Rózsa- és Csépraghy-utcaban, valamint a Szondi utca egy részében és a Malom-utca környékére telepítették le. Magából a városból 95 család került a gettóba. Ezen felül azonban már 40 személy internálótáborban van, 80 munkaszolgálatot teljesít. Az áttelepítéssel kapcsolatban számszakil lehetett bizonyos nehézségekkel. Azonban az előjáró hatóság a kormány rendelkezés értelmében gondoskodott arról, hogy az áttelepítés mindig emberesen, de kellő erővel történjen. Az emlelt utcák lakói javarészt szegény munkásemberek voltak. Ezek maguk választhatták ki maguknak a legjobban megfelelő lakást a részükre felszabadított lakások közül, így az átköltözés részükre is fennakadás nélkül történt. A hatalmas átköltözési vándorlás három nap alatt minden szarv nélkül megtörtént.

— EGY DIÁKTÓL KAPTUK A KÖVETKEZŐ ÉRDEKES LEVELET. Különös melett letem figyelmes ma délután. Hírom írását megírt diák — bocsánat volt diák — állapotban, stábottal a kezükben hanyag eleganciával lépkedtek az iskola kapuja felé. Egy pillanatra megállt az eszem, aztán az egyik vendégőslabakban lévő propagandaplátóra gondoltam, amin angol diákok lépkednek ugyanilyen hanyag eleganciával, alatta írás: „Anglia pütköztesz fiait. Ők is a dolgozó kisasszonyoktól azeresztésnek lenni. — Miért követi a magyar ifjuság egy része ezt a példát, különösen a mai nehéz időkben. Katonaszemzet fiait vagyunk. Mi szükség az ilyen selyemfűszokásokra. Csak kicsit eszt, de mégis jelentősé válik, ha arra gondolunk, hogy valószínűleg még sok ilyen fiatal ember érettebbé válik most, akik hivatalra vannak vezetni a jövő Magyarországot! Kétségkívül magyar fiúkra van szükségünk. Nem az ilyen puhányokra! (Alfírás.)

— AZ ANYA DOHÁNYZIK — A GYERMEK ÁLLANDÓ BÉL-ÉS GYOMORHURUTOS! Az orvosudomány megállapította, hogy a gyermekét tépáló dohányzó anya gyermeke állandóan bél- vagy gyomorhurutos. A dohányzó anya teje ugyanis tele van nikotinnal és az okozza a megbetegedést. A német statisztikusok kimutatták azt is, hogy a nemdohányzó asszonyoknál a gyermek születési arszáma ötszörre nagyobb, mint a dohányzóknál.

— TIZEZER MUNKÁSGYERMEK NYARALTATÁSA. Ebben az évben az eddigiektől sokkal nagyobb mértékben a gyári dolgozók gyermekeinek nyaraltatására. Az Országos Gyermekvédő Liga vállalta az akció lebonyolítását, gyermeknyaraltató telepen, Balatonszabadban, Balatonalján, Balatonalmádban, Zsábgönyben, Farkasgyepűn és Horányban helyezte el a nyaraltatásra utalt gyermekeket. A gyárak vezetősége a Gyermekvédő Ligával összhangban mintegy tízezer munkásgyermek nyaraltatását készíti elő. A nyaraltatási akcióból a 6 és 12 év közötti mindkét nembeli gyermekek vehetnek részt, de csak azok, akik teljesen egészségesek.

— HUSZ MÁZSÁS TENGERRIZOM. A Közéleti értesítő közli: A mai termelési viszonyok mellett hódanként 20—40 mázsa csövesstengeri termés érhető el. A Vasvári-féle eljárás pedig ennek kétszeresét, illetve az alsó határt elmulva, ötszörösíti biztosítja. Néhány héttel ezelőtt került nyilvánosságra a valóban csodálatos többszörösítés eredménye. Tizenkét évi kísérletés után sikerült Vasvárinak 1937-ben 1 hódanként 100 mázsa terméselosamot elérni. A 100 mázsa hódankénti csöves tengeritermes tehát nem mese, hanem igenis babonyított valóság. Ezzel olyan perspektíva nyílt meg a magyar mezőgazdaság előtt, amely új korzakot nyílt meg hazai földünkön a különben szegény és idegenből pótlásra szoruló kukoricatermes előtt. A Vasvári-féle termelési módszernek lényege az, hogy egyetlen szem csirkeárpától megot sem vet el. A földmívelésügyi miniszterium erdélyi bizottsága elrendelte, hogy nyolc vármegyében vezessék be már ebben az évben Vasvári Antal termelési eljárását.

— BÉCS A MAGYAR NÉMET KULTURÁLIS KAPCSOLATOK EGYIK KÖZÉPPONJA. Rövid időn belül a magyar tudományos élet három kiemelkedő alakja tartott előadást városunkban: Gömör-Lyml László m. kir. követ egy II. József szolgálatában állott magyar diplomatáról. Nadler József dr. professzor Fausztól, az örök emberről és Kibédi Varga Sándor dr. professzor, a Magyar Német Társaság főtitkára Magyarországról és Európáról. (Nemes Wiener Tageblatt).

Az új beszoigáltatási rendelet

A közeletésügyi miniszter most megjelent rendeletével szabályozta az 1944—45. gazdasági évi termelési és beszoigáltatási kötelezettséget. A rendelet értelmében a mezőgazdasági ingatlan után 1944 július 1—1945. június 30-ig terjedő időben a megállapított buszaegység számának megfelelő mennyiségű mezőgazdasági terményi, termék, vagy állatot kell a hatóság által megállapított áron a készletés céljaira beszoigáltatni.

Mezőgazdasági ingatlan alatt a szántóföld, rét, és legelőterületet kell érteni.

A szántóföldet terhelő beszoigáltatási kötelezettség mértéke a szántóterület kataszteri tisztajövedelmének minden ar. koronája után 40 buszaegység. A kataszteri hódankénti beszoigáltatási kötelezettség azonban nem lehet kevesebb 120 buszaegység.

A rétet terhelő beszoigáltatási kötelezettség mértéke a földmívelésügyi miniszter által a rétet kataszteri tisztajövedelmének és minőségének figyelembevételével az

I. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 240 buszaegység.

II. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 200 buszaegység.

III. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 160 buszaegység.

IV. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 120 buszaegység.

V. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 80 buszaegység.

A legelőt terhelő beszoigáltatási kötelezettség mértéke a földmívelésügyi miniszter által a legelő kataszteri tiszta jövedelmének és minőségének figyelembevételével az

I. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 110 buszaegység.

II. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 90 buszaegység.

III. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 70 buszaegység.

IV. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 50 buszaegység.

V. osztályba sorozott községekben kataszteri hódanként 30 buszaegység.

Arról, hogy az egyes községek határában lévő rétek és legelők a beszoigáltatási kötelezettség szempontjából melyik osztályba soroltattak, a közéleti társaság kormánybiztos értesíti a községi előjáróságokat.

A szántóföldet terhelő beszoigáltatási kötelezettség a kataszteri tisztajövedelm minden aránykoronája után 40 buszaegység. Ebből a 40 buszaegységből

10 buszaegységet a kenyérgabona beszoigáltatási kötelezettség teljesítésére,

10 buszaegységet a szirbeszoigáltatási kötelezettség teljesítésére,

7 buszaegységet a huszbeszoigáltatási kötelezettség teljesítésére és

13 buszaegységet a szabadválasztási termények csoportjába tartozó beszoigáltatási kötelezettség teljesítésére kell beszoigáltatni.

A szirbeszoigáltatási kötelezettség szerítés és baromfiszirra, tej és tejtermékek, olajjal, sertésekkel, húsos libával és kacskával, olajjossal, takarmányárpával és kukoricával lehet teljesíteni. A szirbeszoigáltatási kötelezettség szab beszoigáltatásával is lehet teljesíteni.

A huszbeszoigáltatási kötelezettség teljesítésére vágómarhát, növedékmárhát, borjut, juhot, bárányt, baromfit, halat, lötvadot, sertéshúst, tejet és tejterméket, tojást, gypjút, továbbá fűszert, lucszarvaszát, löhereszét, balta-cinzenát, szarobdkönyveszét, takarmányszalmát és alomszalmát lehet beszoigáltatni.

A szabadválasztási termények csoportjába előirt beszoigáltatási kötelezettség a rendeletben felsorolt terményekkel, termékekkel és állatok beszoigáltatásával lehet teljesíteni.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Kaszás Károly Kovács Magdolna fia Károly István — Csető Sándor Lajda Jolán halottja törzslélt — Bóna Pál Dvorákovics Ilona leánya Ilona Anna — Németh János Szabó Jolán fia János — Richter András Takács Mária leánya Eva Mária — Vár János Gasparik Mária leánya Mária — Missik László Tolnai Lenke leánya Eva Mária HÁZASSÁG: Sebo Antal rk. Csenger Katalin rk. HALÁLOZÁS: Brunhuber Lajosné sz. Ebert Mária 51 éves — Jungreis Sámuelné sz. Aszód Antónia 60 éves — Borl Bálint 73 éves.

VÁROSI SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Május 20-tól május 26-ig.

20-án, szombaton este fél 7 órakor

Két kapitány

nagyoperett 3 felvonásban.

21-én vasárnap délután fél 4 és este fél 7 ó.

Két kapitány

nagy operett 3 felvonásban.

22-én, hétfőn este fél 7 órakor

Az első (Harmadszor)

színmű 3 felvonásban.

23-án, kedden este fél 7 órakor

Gyurkovics lányok

vígjáték 4 felvonásban.

24-én, szerdán este fél 7 órakor

Csak felnőtteknek!

Mondj igazat

(Másodsor)

25-én, csütörtökön este fél 7 órakor

Fekete Péter

Operett 3 felvonásban.

26-án, pénteken este fél 7 órakor

Fekete Péter

operett 3 felvonásban.

Léva megyei város polgármesterétől.

ad 5037—1944 — Vo. szám

Tárgy: A zsidók kijelölt utcákba telepítésével kapcsolatos lakásváltások és házbérfizetés rendezése.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelteket, hogy az 1610—1944 M. E. számú rendelet 12. §-a értelmében a zsidó lakásbérlok eddigi lakásuk után folyó évi május hó 31-ig tartoznak a házbérfizetést.

Az esetben, ha a zsidók kitelepítésével kapcsolatban lakáscsere útján keresztény bérlok költöztek az eddigi zsidók által bérlet lakásokba, az érdekeltek felek kölcsönös megegyezés alapján tartoznak rendezni a házbérfizetésnek kérdését.

Felhívom egy a lakásbérlok, mint a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy az 5777—1941. M. E. számú rendelet 1. §-a szerint hibzbert emelni tilos. Amennyiben olyan lakások kerültek most bérbeadásra, melyek 1939 szept. 1-én vagy azután sem voltak bérbeadva, hanem azokat a háztulajdonosok használta, úgy új házbérfizetési társaság van helye. Ilyen lakások bére sem lehet magasabb, mint amilyen lakbért hasonló lakás-rt ugyanazon városrészen 1939 szept. 1-én fizettek.

Ha a bérlok és a háztulajdonos a bér összegében vagy a bérlet egyéb feltételeiben megállapodni nem tudnak, úgy azokat bármely fél kérelmére hatóság állapítja meg a 6740—1941. M. E. sz. rend. 12. §-ban foglaltaknak megfelelően. Addig is azonban, amíg a főmeges lakásváltászatásokkal járó esetleges vitás kérdések hatósági rendezést nyerhetnek, tartoznak a bérlok a háztulajdonosoknak a hasonló lakások hozzávetőleges házbérfizetés megfelelő összegét előlegképen megfizetni. Ezt a házbérfizetést a háztulajdonos jogfenntartással felveheti.

A házbérfizetést a bérlok az 5777—1941. M. E. sz. rendelet 24. §-a szerint havonta is fizetheti és ez esetben a bér minden hó 5. napjáig fizetendő.

A zsidók tulajdonában levő házak bérloei, mégpedig lakás, üzlet, iroda, üzemi helyiségek, stb. bérloei egyaránt a házbérfizetést az elváltászatások tartoznak az esedékesség napján megfizetni, amely pénztintézetnél az illető zsidó háztulajdonos zárolt bankszámlával bír. A pénztintézetet a zsidó háztulajdonos jogosult meghatarozni. A pénztintézet elismervénye szolgál a házbérfizetés teljesítésének igazolásul és a gondosan megőrzendő. Zsidó háztulajdonos kezéhez házbérfizetést közvelelő fizetni tilos.

Ismétlően figyelmeztetem az érdekelteket, hogy minden lakásváltászat 24 óraán belül az előírt bejelentőlapokon a rendőrkapitányság bejelentőlapjával, továbbá a városi adóvatalnál, és a városi villamostelepen is bejelentendő. A bejelentéseket a háztulajdonos vagy megbízottja tartozik eszközölni.

Értesítem végül a lakás-bérlok változásokkal érintett háztulajdonosokat, hogy a rövid határidőben végrehajtott áttelepítés kapcsán történt név váltásokról címükre külön közlés nem volt kiadható, azokat a kijelölt új bérlok részére adott ki értesítéscsupán a bérlok a háztulajdonosnak bemutatni tartozik, amelyet a bérlok a háztulajdonosnak bemutatni tartozik. Az érdekeltektől háztulajdonosok kiértesítése csak későbbben a lakásváltászatok fokozatos feldolgozása után fog megtörténni.

Léva, 1944. évi május hó 17-én.

VOJTÁS s. k.
polgármester h.

Rádióműsorunk Budapest 1-en

1944. május 22-től május 28-ig.

HÉTFŐ: 10.10 Hanglemezek, 2.00 Cigányzene, 2.45 Zene, 4.20 Szalonötös, 5.20 Könyvű zene, 7.15 Magyar nóták, 8.55 Munkáskérdések, 9.10 Muzsika.

KEDD: 10.10 Zenekari művek, 12.10 Zene, 2.00 Szalonzene, 2.45 Művészlemezek, 4.00 Gyermekdélután 5.35 „Földiekkel játszó égi tünemény”, 6.10 Cigánybáró, 9.10 Magyar zeneszerzők felőrája.

SZERDA: 10.10 Zenekari művek, 12.10 Zene, 2.00 Fuvószene, 2.45 Hanglemezek, 4.10 Zene, 5.15 A szlovák rádió műsorából, 7.00 Voltál-e katoná? 7.15 Kivánsághangverseny, 10.20 Magyar nóták.

CSÜTÖRTÖK: 10.10 Rádiózene, 12.10 Zene, 2.00 Cigányzene, 2.55 Szalonzene, 4.00 Operett országbán, 5.35 Magyar nóták, 6.20 Zene, 7.15 Muzsika, 8.50 Könyvű zene, 10.20 Szalonötös.

PÉNTEK: 10.10 Dalok, 12.10 Zene, 2.00 Szalonzene, 2.50 Bszkrt-zene, 4.20 Harmonika együttes, 5.30 Muzsika, 7.00 Ének számok, 7.30 „A Noszty fiú esete Tóth Máriával”, 9.30 Daloló honvedek.

SZOMBAT: 10.10 Rádiózene, 12.10 Rendőrzene, 2.45 Szórakoztató zene, 4.20 Szalonzene, 5.10 Szalonegyüttes, 6.15 Cigányzene, 7.35 Hangképek innen onnan, 8.00 Két szív egy lobbanás.

VASÁRNAP: 9.00 Ref. istentisztelet, 10.00 Szt. mise, 11.15 Evang. istentisztelet, 12.20 Zene, 2.00 Művészlemezek, 3.45 Pesti Karneval, 5.00 Muzsika, 6.10 Tréfák, 6.20 Keringő szőrnán, 6.30 Sport, 7.00 Zene, 9.10 Piros pünkösdi napján . . .

Léva megyei város légóltalmi parancsnoka.

ad. 163—6/légo. 1944.

Légóltalmi készütségi parancs.

1944. évi május hó 18-án.

1) Légo szolgáltatosok eltávózása.

F. évi április hó 12-én kelt 1. számú parancsomban felhívtam a hatóságí légóltalmi szervezetbe beosztott személyeket, hogy a szolgáltalat tartama alatt a város területét, az ügyeleti szolgáltatosok pedig a kijelölt ügyeleti helyüket nem hagyhatják el. Ismétlően felhívom az összes légo szolgáltatosokat, hogy

a kijelölt szolgáltatos helyeiket, a város területét engedély nélkül nem hagyhatják el.

Azok a légo szolgáltatosok, akik készütségi szolgáltalra (riadó készütségsébe) beosztva nincsenek, tehát tartalékok, ha a város területét el akarják hagyni, ezt be kell jelenteni és eltávózási engedélyt kell kérni a városí légo ügyosztályon (tűzoltó laktanya).

Szolgáltalat beosztás 1944. évi május hó 22-én 12 h tól május hó 29-én 12 h-ig.

Megelőző szolgáltalat: küldöncök, hírvívők, riasztók A) csoportja, segédrendőrvök IV) csoportja.

Kárelhárító szolgáltalat:

Központi tűzoltó laktanya: 1. szakasz 3. raj. 2. szakasz 2., 3. raj. 3. szakasz 2. raj.

2) sz. Segéd tűo. osztag (Futura). 1. szakasz 2. raj 2. szakasz 2. raj.

3) sz. Segéd tűo. osztag (OTI) 1. szakasz 2. raj. 2. szakasz 2. raj.

Műszaki mentő és munkás osztag: 2. szakasz.

Égészségügyi szolgáltalat: 1. 4. mentő-állomás b) csoportja.

Léva, 1944. évi május hó 18.án.

Szenássy Sándor Dr. Bugár János
hív. tűo. pk. m. kir. rendőrtanácsos
légo ea. szd. pk. légóltalmi parancsnok.

Uradalmi kastélyokat Barsban, Gő-
parkokkal azonnal beköltözhetőket 90 000
P tól elad Rozsnyó jegyző ingatlan irodája. 703

900 mm. kombinált cseplőszekrényt 6000
P ért elad Rozsnyó jegyző ingatlan
irodaja. 705

Kiadó 2 szobás lakás, mellékhelyiségek-
kel. Simor-u. 6. 706

Divány bőrszékek asztal, ebédlőkredenc
olcsón eladó. Bém-u. 13. 707

Uszodamegnyitás

A t. közönség b. tudomására adjuk, hogy Léva m. város strandfürdő és versenyuszodája 1944. évi május hó 28.án nyílik meg. — 1944. évre érvényes használati díjszabás:

Napijegy: Érvényes azon napon, melyen váltattott, amíg a fürdő területét el nem hagyja. — A délelőtti jegyek érvénye 14 órakor lejár

1) Felnőtteknek:

- a) kabinhasználatlalt 90 fillér
- b) szekrényhasználatlalt 70 "
- c) ruhatárhasználatlalt 60 "

2) Diákoknak és gyermekeknek:

(3 évnél idősebb gyermekek részére gyermekjegyet, 16 évnél idősebbek részére felnőttjegyet kell váltani.)

- a) szekrényhasználatlalt 50 fillér
- b) ruhatárhasználatlalt 30 "

3) Belépőjegy a fürdő területére 10 "

Ugyanaz 10 szelvényes

jegyfüzetben:

1) Felnőtteknek:

- a) kabinhasználatlalt 6.50 pengő
- b) szekrényhasználatlalt 5.— "
- c) ruhatárhasználatlalt 4.— "

2) Diákoknak és gyermekeknek:

- a) szekrényhasználatlalt 3.50 pengő
- b) ruhatárhasználatlalt 2.50 "

A t. közönség b. figyelmét külön felhívjuk előnyös idénybérleti árszabásunkra, amely az egész idény tartamára érvényes. Tekintettel arra, hogy a fürdőidény négy hónapra terjed ki, a rendszeres uszodálatogatók számára az idénybérlet megváltása lényeges megtakarítást jelent.

Fürdőbérlet egész idényre:

1) Felnőtteknek:

- a) kabinhasználatlalt 24.— pengő
- b) szekrényhasználatlalt 16.— "
- c) ruhatárhasználatlalt 14.— "

2) Diákoknak és gyermekeknek:

- a) szekrényhasználatlalt 10.— pengő
- b) ruhatárhasználatlalt 8.— "

3) Sportbérlet: (Ezen bérlet megváltására csak az LTE uszószakosztályának igazolt tagja jogosult.) Felnőtteknek idényjegy ruhatárral 6 — pengő

4) Levente ifjúság: (az uszószakosztály igazolt tagjai) Idényjegy ruhatárral 3.— pengő

5) Belépő idénybérlet: 2 — "

Uszóverseny alkalmával sem a szelvényes jegyfüzetek, sem az idénybérletek nem érvényesek és ezen alkalmakkor a fürdőjegyén kívül sportbelépőjegy megváltása kötelező.

Fürdőgondnokság.

M. kir. rendőrség lévai kapitánysága.

936—1944. sz.

TÁRGY: Zsidók részére kijelölt lakóhelyek rendjének biztosítása.

Rendelet.

A 39.820—1921 B. M. sz. rendelet 38. §-ban biztosított jogkörömben a zsidók részére kijelölt lakóhelyek rendjének biztosítása és a város öslakóinak nyugalma érdekében a következőket rendelem el:

1. §.

A zsidók részére saját hatáskörükben a város területén egy elnök és hat tanácsagból álló zsidószervezet alakítandó, akiknek nevei a tanács által hatóságomhoz bejelentendő. A szervezet tagjait igazolvánnyal fogom ellátni. A zsidóvezető és hat tanácsos, mint előjárók „E” betűvel ellátott sárga karszalagot tartoznak viselni.

A zsidó előjárók naponta 8 órától 21.30 óráig az előírt karszalaggal a város egész területén szabadon mozoghatnak.

A zsidó szervezet a kijelölt utcák és házakban házirendőrséget állít fel. A házirendőrség tagjai „R” betűvel ellátott sárga karszalagot tartoznak viselni, a hatóságok és a zsidó előjárók rendelkezéseinek végrehajtását, a rendet, tisztaságot, fegyelmet és a munkások betartását biztosítják, a kijelölt utcákban és házakban feladatuk végrehajtása céljából egész nap szabadon mozoghatnak.

2. §.

A zsidók részére kijelölt lakóterület, valamint azokat összekötő közlekedő utcák bejárata oszlopokra szerelt 50x50 cm nagyságú táblán, lakóházak kapubejárata pedig 30x30 cm átmérőjű táblán, sárga csillaggal jelölendő meg. Az Öreg Honvéd laktanya, mint zárt terület „A zsidók részére kijelölt lakóterület” felirással ellátott 100x40 cm nagyságú tábla függesztendő ki.

A táblák beszerzéséről, felszereléséről a zsidó előjárók kötelesek gondoskodni és a rendelet megjelenésétől számított 4 napon belül felszereltetni.

3. §.

A kijelölt lakóterületekre, házakba az ottlakó keresztények és hozzátartozóikon kívül zsidónak nem tekinthető személyek be nem mehetnek, kivéve a hivatalos ügyben eljáró személyeket, munkásokat, valamint az összes keresztény felekezetek lelkeszeit, akiknek a kijelölt lakóterületen tartózkodó hiveik lelki-gondozását és azok ápolását biztosítani kell.

4. §.

A zsidók a kijelölt és szétszórott kijelölt utcákat összekötő utvonalakon kívül a város területén nem tartózkodhatnak.

A zsidók a szétszórott utcákban kijelölt lakóterületek között Hegyalja-utca, Flóra-tér, Főjatek, Horvát-u., Szepesi u., Szt. Háromság-tér, Kigyó-u., Vak Bottyán-u., Honvéd-u., Gyürky-utca, Simor-u., Batthyán-u., Werbőczy-tér, Szent László-u., Schoeller-u., Sebestyén-utca, Sütőházköz, Bethlen-utca és onnan Belcsársorig, Ferenc József-u., Vágóhígy-u., Gömbös Gyula-utcahoz vezető utszakaszokon 21.30 órától 8 óráig zsidó egyéneknek közlekedni és a nap többi szakaszában ácsorogni, valamint huzamosan tartózkodni tilos.

Temetés alkalmával közvetlen hozzátartozók a legrovidebb uton kísérhetik a temetőbe az elhaltat és ugyanazon az uton kijelölt lakóhelyükre csoportosan tartoznak visszatérni. E rendelkezés nem érinti a mentőkocsin szállított vagy a zsidó kórházba szállítandó betegek és ezek szállítóinak közlekedését.

A hatósági idézésre a hatóságok előtt megjelenni tartozó zsidók kijelölt lakóhelyükről legrovidebb uton közelítik meg az idéző hatóságot és ugyanugy tartoznak lakóhelyükre visszatérni. A város területén igazoltatás esetén magukat az idézéssel igazolják, miért is ügyük lejártyalása után az idézést magukkal visszavinni tartoznak.

5. §.

A lakóterületen kívül munkára csak munkabíró férfiak és nők mehetnek, akik munkahelyüket a legrovidebb uton és csoportosan tartoznak megközelíteni. Munkahelyük elfoglalása, valamint a napi munka befejezése érdekében a tiltott időben is közlekedhetnek, miért is a munkásokat igénylő vállalkozó, vagy gazdálkodó zsidó munkásait általam láttamozott igazolvánnyal kötelesek ellátni.

A munkásokat igénylő vállalkozó, vagy gazdálkodó a zsidó munkások elkülönített foglalkoztatásáról tartozik gondoskodni.

A munkára szerződött zsidók külön munkavezetőt bíznak meg, aki a hatóságokkal és a munkaadókkal az összes zsidó munkás nevében az érintkezést fenntartja, a munkások bérét felveszi és esetleg, ha szükséges, azok ellátásáról gondoskodik.

A zsidómunkások részére kiadott rendszabályok pontos végrehajtásáért a munkaadón kívül elsősorban a zsidóvezető és a munkások, de az egész zsidóság is felelősséggel tartozik.

Léva területén tartózkodó zsidókat közsekbe munkára kiadni csakis beleegyezéssel lehet csak abban az esetben, ha az illetékes m. kir. csendőrt szármagyarancsnok a zsidók fokozott ellenőrzését a rendelkezésre álló karhatalmi szervekkel biztosítani tudja és azt előzetesen kilátásba helyezi.

6. §.

A zsidók részére élelmiszert nemzsidó egyének nem szállíthatnak, a zsidók ellátásáról maguk tartoznak gondoskodni.

A laktanyában elhelyezett zsidók részére tömeges étkezéshez és népkonyhához szükséges élelmiszerek beszerzéséről a zsidó előjárók gondoskodnak, akik e célból 11 óra után a piacot látogathatják. A város területén lakó zsidó egyének a piacot ugyancsak 11 óra után látogathatják.

Az élelmiszereknek laktanyába való beszállítására és beszerzésére négy rendfenntartó mehet a piacra 11 óra után az előjáró vezetésével és felelősségére.

7. §.

Zsidók borbélyt, fodrászt, cukrászt, kávéházat, vendéglőt, mozi, színházat és általában nyilvánosság céljaira szolgáló helyiséget a kijelölt lakóterületen kívül nem látogathatnak. A zsidók részére kijelölt lakóterületen csak zsidók kiszolgálására szervezendő borbély és fodrász üzleteket sárga csillaggal kell megjelölni, mely üzleteket zsidónak nem tekinthető személyek is kezelhetik, fenntarthatják.

8. §.

A szegény zsidók részére népkonyhát kell felállítani, melynek fenntartásáról a zsidó előjáróság gondoskodik.

9. §.

Zsidó orvosok sárga karszalagon „O” betűs megkülönböztető jelzést kötelesek viselni.

A zsidó orvosok a zsidók egészségügyi szolgálatát látják el és zsidónak nem tekinthető személyt — az elsősegélynyújtás kötelező eseteit kivéve — nem gyógykezelhetnek.

A zsidó orvosok egészségügyi szolgálatuk érdekében a város egész területén a nap bármely szakában közlekedhetnek.

Fertőző betegség esete a m. kir. tiszti főorvosnak azonnal jelentendő, aki a védőoltások szükségessége szérumról azonnal gondoskodik és a szükséges óvintézkedésre a utasításokat megadja.

Zsidó gyermekek részére foglalkoztatók létesítendőek.

A zsidóknak közül ápolási személyzetet kell kiképezni, akik a zsidó kórházban ügyeleter szolgálatot tartanak.

Zsidók a további intézkedésig a légozlatot ellátni tartoznak.

10. §.

A zsidók a zsidó előjárók által nem, születési évek, utcák és lakóházak szerint pontosan összeírandók. Az összeállított névjegyzék egy példányát hozzám tartoznak benyújtani és esetleges változásokat naponta bejelenteni.

Minden házban szobák szerint feltüntetendő az ottlakó zsidók névjegyzéke a legfontosabb személyi adatok (születési hely és év, legutóbbi lakókelye, anyja, apja neve, tanult mestersége).

A kiadott rendeletet a közhírré tétel napját követő 24 óra elteltével lép hatályba.

11. §.

Aki a fentírt rendelkezésemet megszegi, legyen az zsidó, vagy nemzsidónak tekintendő egyén, amennyiben e cselekmény súlyosabb rendelkezés alá nem esik kihágást követve el és a rendelet alapján 100 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, nem fizetés esetén 5 napig terjedhető elzárással büntetendő, ezenfelül minden esetben internálási eljárást is folyamatba teszem.

Léva, 1944. május hó 17-én.

A kapitányság vezetője:

Dr. BUGAR JÁNOS s. k.
m. kir. rendőrtanácsos.

— **Megfigyelések az agy pihentetéséről.** Tudományos megállapítás szerint a testi munkánál egész más energia használdók el mint szellemi munka esetén. Az egyik orvosi szaklap felveti a kérdést miként pihentetjük az agyunkat jobban? A cikkíró végül is arra a megállapításra jut, hogy a szellemi munkának időnkénti agypihenésre van szüksége, mivel a szellemi pályán működő agya a nap minden percében fokozottabban igénybe van véve. A folytonos szellemi munka következtében az agy nem egyszer megtadja a precíz munkát és ilyenkor feltétlenül szükséges a néhány percnyi tökéletes kikapcsolódás, amely nem tekinthető időpazarlásnak, ellenkezőleg új erőt jelent a további munka folytatásához. Ha ezt a kikapcsolódást elmulasztjuk, úgy a legtöbb esetben hanyatlás áll be a teljesítményben és a teljesített agyi munka minden esetben az alvás rovására történik. Ilyen egyének ugyanis sok esetben rendszeres álmatlanságban szenvednek.

— **MAGYAR SZINES FILMEK BEMUTATÓJA A BOMBÁZOTT MÜNCHENBEN** Vászrhelyi György zongoraművész nagy érdeklődéssel vált hangversenye után forró sikerrel mutatták be Münchenben az „Erdélyi”, a „Margitsziget” és „A bábolnai ménes” című magyar szines kulturalfilmeket. (München Neuste Nachrichten).

— **MAGYAR IFJAK I TESTVÉREK I JO** Csucor Gergely verselői idéstünk: Sikolt a harci sip: riadj, magyar, riadj! Csatára hi hazád, kifont acélt ragadj! Márcus 19 én riadó volt, újból sikoltják a harcispók, hatványozott erővel sikoltják: Riadj magyar ifjuság! A negyvennyolcas csodának minden vonatkozásban meg kell ismétlődnie. A liberális kurucokdással és ábesszias szónoklatokkal ránerőszakolt, testüket lelküket összerészelő bilincsek az első nemzetiszocialista fávallatra adóptáltak. Ujra dűbörög erainkban a tiszta magyar vér, csak meg kell érteni mit mond. Megértjük, kiáltjuk! Munkára magyar! Hívunk és vfrunk Titeket nyiltzitiv beöltöztetés magyar fiuk, komoly közösségi építő munkára, nem eseménykedésre, demagógiára vagy egyéni törtétesre. Egyben figyelmeztetünk is, nem ígérünk semmit, sem bárszonyszeket, vagy jó állást, sem mások földi javait, de annál inkább követelünk kemény munkát és kiállást, fegyelmet, felelősségvállalást! A nagy kivánsatdás ideje itt van, aki ezekre nem képes, jobb ha távol marad földünk. Utótrök vegyünk, a gyóvak nem indánkat velünk, a gyengék utókben lemaradnak, csak az erősek és bátrak érik el a nagy esít a valódi Magyar Nemzetiszocialista Munka Állam megvalósításáért. Kirtetés! Márton Miklós a M. Nas. P. ifjusági vezetője.

Latin, német órák, foglalkoztatás középiskolai tanárnál, Honvéd u. 65. 708

Eladó két hold lucerna jábon és Medicago 16 kalapácsos daráló, Ipolyisági-ut. 18. szám. 711

Nemcsok Néni

hozzátartozott Léva város képéhez Negyedik évtizede árulta Léván az újságot, dacolva esővel, fagygal, hóval, szárral. Kezdetben a hőne alatt hordta, azután egy kis asztal mellett árult. Csak évtizedek munkája után tudott egy kis bődét szerezni, ami úgy-ahogy megvédte az időjárás viszontagságai ellen. Sokat dolgozott, mintaképe volt a jó édesanydnak Sovány keresetéből mint özvegyasszony derék iparosokat nevelt fiaiból és még többet is adott nekik az elinduláshoz. Négy évtized nehéz munkája után is bizony csekély a nyugdíja, nem szabad róla megfeleldkeznünk most sem és támogatni kell mindazoknak, akik vevői voltak s akiknek oly sok örömet szerzett a jó hírekkel Isten vele Nemcsok néni Boldog és megelégedett nyugalmat kívánunk. F. T.

— KISMÁNYÁN a róm. kat. hívek a herceggimás hatalmas támogatásával új templomot építetik taval. A SZMKE allátta magyar énekestönyvekkel a híveket. Sajnos alig van mise Kismányán. Iletékes plébánosuk Szentmihályron és a másik filián Gyarakon, valamint az általa adminisztrált Vajson végzi a szent miséket Kismánya katolikus magyarjai még mindig alig részesülnek magyar szent misében. Az a kérésük, hogy legalább annyiszor legyen miséjük, mint a gyarakiaknak és vajkaiaknak, ha a plébánosuk nem győzi, adják át másnak Vajk adminisztrálását.

— GYÁSZHIR. Wächter Miksa ny. m. kir. honvédereszes, volt egri eszterpáncsnok helyettes f. évi május hó 12 én Budapestben az orosz hadifogságban szerzett betegség következtében 65 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése május hó 16 án volt a Ferkasrati katonai temetőben katonai gyászpompával. Az elhunytban Komcs Dzsóz m. kir. postafelügyelő, lévai postafőnök neje édesapját gyászolja.

— FÁJDALMAS VESZTÉSÉG érte a lévai Sporthorgász Egyesületet. Ez véletlen szerencsétlenség folytán Taby Gyula, a Lévai Sporthorgász Egyesület tisztikarának tagja és negethetségű jegyzője váratlanul elhunyt. Taby Gyulát a körlehetetlen halál fiatalon, 33 éves korában ragadta el közlünk. Taby Gyula a kötslességűadás, pontosság és emberszeretet mintaképe és példasója volt. Egyike volt azon nagyon keveseknek, akikben valamennyi jó tulajdonság összpontosult. Szerette őt minden ismerős, mert ő is szeretett és megbecsült mindenkit. Szerették páratlanul kedves modoráért, igaz, őszinte barátságáért. Szerették őt ml, horgászok úgy, ahogyan ő szerette a horgésszatot. Őszinte rajongója volt a természetnek, a visnek. Szerette a virágillatos és madárdalos vispartot, mert egész heti fáradságos és becsületlen vésgett munka után ott találta meg a jól megérdemelt pihenést. Szerették őt tisztviselőként, mert a legönzetlenebb, a legjobb kolléga volt. Szerették őt páratlan jó tulajdonságaiért, nemesszívűségéért mindazok, akik közelebről ismerték. „Ember” volt a ő a szó legnemesebb értelmében. Kedves Gyula! Te, aki olyan jó voltál mindenkihez, nem ismered a haragot, Te, aki a rovat is kikerülted, ha véletlenül az utadba került, nehogy agyon-tepod, Te nem est a halálát érdemeltél! Nem! Terád még szükség leit volna. Különösen szükség leit volna rád a jövő nemzedéknek, hogy a Te mindig mosolygó arcodról erőt és bátorságot merítheit volna. Mi a Te halálotat — ha már egyszer emberi sora, hogy meg kell halni — úgy képzeltük el, hogy egy gyönyörű, virágillattól dus, meleg, madárdalos májusi éjszakán, szép csendesen zárod le szemid, igen, ex a halál leit volna méltó a Te jóaság, mindig igazságos uton haladól, becsületes életűddel. Magrandult lelkünk orsójáról lassan indul és kísér Téged az örök vizek felé az emlékezés selymfonalra, mely sohasem fog elszakadni, mert a szeretet értékes, tiszta selyméből van megfona. Drága Barát, horgásztestvér, Isten Veleid! (Bdkt.)

Gyászköszönet.

Mindazon rokonoknak jobarártoknak és ismerősöknek kik felejthetetlen férjem, illetve testvérünk elhunya alkalmából részvétüket tolmácsolták és utolsó útjára elkisérték ezuton mondunk köszönetet.

Taby család.

Léva megyei várossalpolgármesterétől.

Szám: 2247—1944. dr. Pat.

TÁRGY: Szegénysegélyezést szolgáló adományok megszervezése.

HIRDETMEÉNY.

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a magyar norma (szegény segélyezés) részére a gyűjtés megkezdődött. — A gyűjtés leventek útján történik.

Felhivok ezzel kapcsolatban mindenkit, hogy az esetleges visszaélések elkerülése végett pénz csupán — hatóságom által kiállított igazolvánnyal rendelkező leventének adjon át. Léva, 1944. május hó 5-én.

Dr. VOJTAS S. k. polgármester h.

Magyar Királyi Mértékhitelcsítő hivatal, Léva.

240—1944. szám.

Tárgy: Hivatali helység megváltozása.

Értesítés.

Értesíti a hivatal az érdekelt feleket, hogy a régi helységéből Gömbös Gyula u. 13. sz. alól elköltöztött.

A hivatal újhelysége Léva, Deák Ferenc-u. 7 szám alatt van. Hivatalos órák a szokott időben vannak.

Egyben értesitem, hogy hivatalunk f. évi június hó 20-ig, a nagyarányú elfoglaltsága miatt nem végez hitelesítéseket.

Léva, 1944 évi május hó 15-én.

Perlaki Gyula s. k. hiv. vezetől.

Zongora örök érték

hangolásra, tisztításra, cimeket kérem a kiadóban leadni, vagy

Káposztás G. Esztergom, Galamb u. 2.

Kitünöl hangu zongora vagy pianino eladól.

Minden pénteken érkezem.

Adómentes nagykertű 12 helyiségből állól házat 60 000 P-ért elad Rozsnyól jegyzól ingatlan irodája. 702

Több háztelket elad négysszögölénként 50-vel Rozsnyól jegyzól ingatlan irodája. 704

APRÓ-HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérik válassza szolgálól levelezőlapon csatolni

Tanulól felveszek. Rohács Gusztáv — épületbádogos Léva. 625

Eladól cséplól-garnitúra- 1300-as cséplól, 7 légköröl 10 lóeröl gőzgéppel, kazalozóval és egyéb gazdasági gépek olcsón eladól, Csiffáron Vay malomban. 639

Keresünk tisztviselőt, vagy tisztviselőt — nőt lehetőleg malmi gyakorlatl, ajánlatok Vay malom Csiffár küldendők. 640

Fakanalak és fa háztartási cikkeket és gyermek fataligát szálól viszont eladólán Csizmázia Lajos faesztér-gályos Komárom. 646

Mély gyermekkocsil eladól. Kohári-utca 43. sz. 675

Tanulól felveszek. Verebes Lajos kovácsmester. Felsőszecse 103. 676

Hadirokkant munkabíró, a városil uszodában kabinos minőségben alkalmazást nyerhet. Jelentkezés a városil villamostelep irodájában. 677

Eladól 20 eröl méhcsalád N. Boconádi rakodól kaptárakban Cserei P. Garamszentgyörgy. 678

100 P. jutalmat kap a f. hó 12-én Fő-tér — Pock garage — Jókai utca útvonalon elvesztett pénztárca megtalálólja, vagy aki a megtalálól nyomára vezet. 681

Jókarban lévő mély gyermekkocsil eladól. Koháry u. 75. 683

Lucerna két magyar hold egész évi termése eladól Bottka-u. 22. 684

Fajtiszta magyar mangalica két hónapos ártány malacok eladól, esetleg a vevővel előzetes megállapodás esetén hizlalásukat is vállalám. Cim a kiadóban. 685

Butorozott szobát különbejárattal június 1-re keresek. Tóth Mihály m. kir. v. gazd. felügyelő Vármegyeháza 686

Butorozott szoba magános ur részére kiadól. Felszabadalás-u. 36. 687

Tanulól felvesz. Czitorik János uri szaból Léva, Kersék-u. 12. 688

32 éves csinos, szőlil, intelligens urileány ingatlanl, társaság hiányában ezuton keresi hozzáillól uriember (tisztviselő v. jobb kereskedől) ismeretségét házasság céljából. Leveleket „Május” jelligére a kiadólhivatalba 692

Bars-Hontmegyei birtokra nyugdíjas hölgy leányával mint főiskolás énekes, ellátásért énekképzésre és németórákra ajánlkozik. Megalkudánk! Sürgős! Budapest, XII. Szeles-u. 12. Koellessné. 693

Prima 100-as csepel eladól. Barsi-u. 20. 694

Jól házból való fiut tanulónak felvesz Mordeányi Lajos mérleglakatos. 696

Eladól Fordson traktor cséplőlvelváltóval, bővebbet Léván. Gömbös Gyula I. szám. 697

Eladól egy 720-as cséplól motorral egygyütt Gömbös Gyula-u. I. 698

Veszek ócskavasat legmagasabb napi áron. Szücs István Léva, Gömbös Gyula utca 1, 699

Jóállapotban lévő mély gyermekkocsil kocsil eladól. Antal Gyula-u. 68. 700

Eladól hét fiókos súlyesztős Singer varrógépl. Cim a kiadóban. 701

A Lévai Iparos Olvasókör

pályázatot hirdet

üzletvezetői állásra,

azonnali belépésre. Jelentkezni lehet:

BRNÁK JÓZSEF elnöknl.

50.000 P

főnyeremény

BEFUT

junius 6-án

állami

sorsjáték!

Sorsjegy árak: egész 4, fél 2 P

Lakásomat Honvéd-utca 7. sz. alá
helyeztem át. Lőrincz Ist-
vánné okl. városi szülészdn. 657

Műhely áthelyezés!

Értesitem a nagyérdemű közön-
séget, hogy műhelyemet Gömbös
Gyula-utca. 13. szám alól Petőfi
utca 19. szám alá (Róth-féle ház)
helyeztem át. Továbbra is szives
pártfogást kér - mély tisztelettel:

Mordényi Lajos
mérlegjavító lakatos, Léva.

Kovács segédet azonnal felvesz 672
Mészáros Kovács mester Léva

**Szakszerű
javító-
műhely!**

Varrógépek, kerékpárok,

bel- és külföldi gyártmányu.

Gramafon **lemezek**

legujabb felvételek.

Fegyvergyári

vadász- és céllövő fegyverek.

Vadászati és halászati
cikkék.

BAROSKA J. Léva. Tel. 130

Varni tudó munkásnőket
otthoni munkára felvesszünk

P A Á L

konfekció üzem Léva

Báti-utca 5. sz. alatt.

MŰJÉG

ára: **92** fillér,

házhoz szállítva: 97 fillér.

Megrendelhető:

**Boros Béla műjég-
gyár irodájában**

12 és 2 óraközött.

Városi Mozgó, Léva

Tulajdonos: Varenlcs Antal. — Telefon 67.

ELŐADÁSAINKAT hétköznap este 5 és 7 ó.,
szombat, vasár- és ünnepnap 1--3--5 és 7 órakor

PÉNZTÁRNYITÁS: hétköznap d. u. 4 órakor,
vasár- és ünnepnapon délelőtti 10 órakor.

VIDÉKIEKNEK jegyeket telefon vagy
levél megrendelésre fenntartunk.

Május hó 20-án, 21-én és 22-én
Szombaton, vasárnap és hétfőn

FEDORA

Egy lángoló szerelem története.

Főszereplők: Luisa Ferida, Amadeo
Nazzari, Osvaldo Valenti.

MAGYAR HANGOS VILÁGHIRADÓ!
Győr ellen intézett angolszász terror-
támadás.

Május hó 23-án, 24-én és 25-én
Kedden, szerdán és csütörtökön

ANDANTE

„U F A” HANGOS VILÁGHIRADÓ!

Május hó 26-án, 27-én, 28-án és 29-én
Pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn

TAVASZI SZONÁTA

MAGYAR HANGOS VILÁGHIRADÓ!

ÉRSEKUVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

lévai fiókja

Eötvös-utca és Mussolini-utca sarkán (Kürti-ház)

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

leányintézete

BETÉTEKET

legelőnyösebben
gyűmölcsöztet

KÖLCSONOKET

kedvező feltételek
mellett folyósít

Fontosabb üzletágai: Váltókölcsön, folyószámlahitel, áru- és ingatlan kölcsön, zöld-
hitel folyósítása, közszállításokból eredő követelések megelőlegezése, kezességi
hitel, fuvardíjhitel stb. Szélesskörű bankösszekötése folytán az ország bár-
mely részébe költségmentesen teljesít átutalásokat. Foglalkozik a banküzlet
minden ágával. Osztálysorsjegy eladás.